

Windows 10 - käyttöjärjestelmä

ASETUKSET, APUTOIMINNOT JA MUKAUTTAMINEN

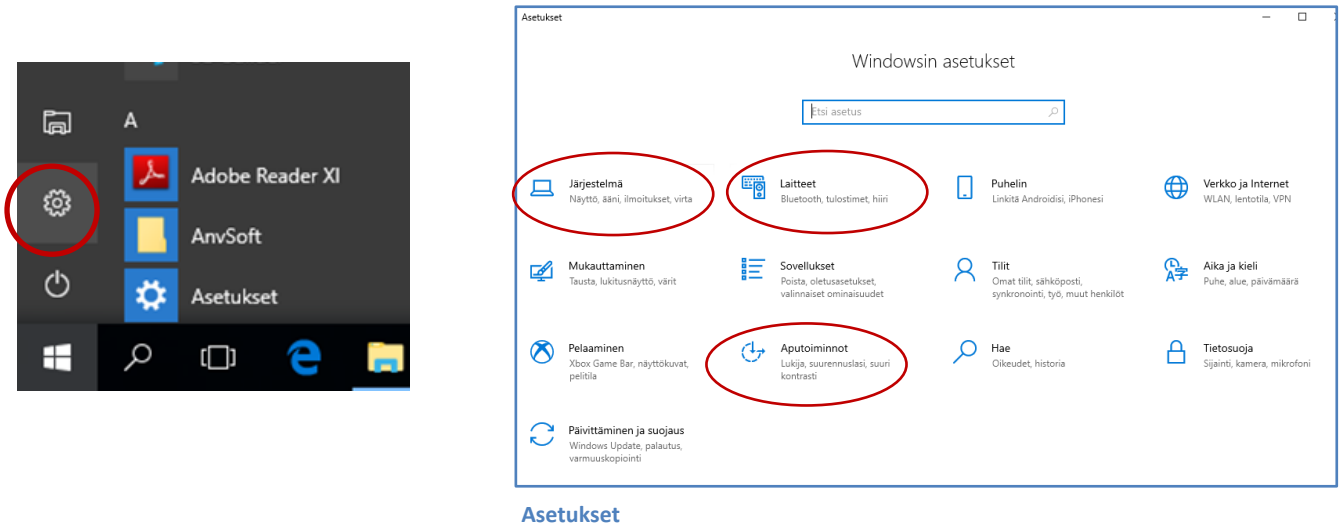
MARINA GREEN-JÄRVINEN

www.tikoteekki.fi

Windows 10 -käyttöjärjestelmän asetukset

Windowsin asetukset on keskus, jossa voit mm. muuttaa tietokoneen näkemistä, kuulemista ja käyttämistä helpottavia helppokäyttötoimintoja.

Valitse Käynnistä-valikosta Asetukset-painike, joka avaa Windowsin asetukset ikkunan. Voit avata Windows asetukset suoraan näppäinkomennolla Windows-näppäin + I-näppäin.

Asetukset

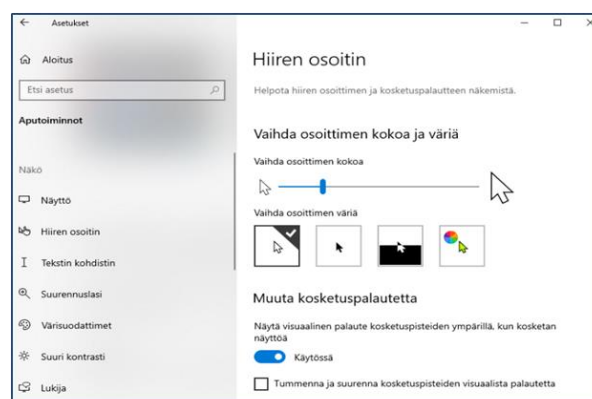
Järjestelmä osio sisältää tietokoneen ja Windows toimintaan vaikuttavia asetuksia. Täältä valitaan äänelle toistolaite ja haluaako käyttää tietokoneen sisäänrakennettua mikrofonia tai erillistä koneeseen liitettyä mikrofonia. Järjestelmä sisältää asetuksia näyttöön, tietokoneen virranhallintaan ja lepotilaan liittyen sekä tablettitilan valintaan. Näytön tarkkuus ja suunta voidaan määritellä ja tekstin kokoa muuttaa.

Laitteet sisältävät hyödyllisiä asetuksia hiiren ja kosketushiiren toimintaan. Hiiren ensisijainen painike voi vaihtaa (oikeapuolinen painike vasenkätisille) ja kosketuslevyn voi halutessa poistaa käytöstä. Väärin kirjoitetut sanan voidaan värillä korostaa ja kirjoittamiseen voi lisätä sanaennustus (laitenäppäimistö ja näytät tekstiehdotuksia)

Mukauttaminen osioissa aloitusvalikon, tehtäväpalkin ja työpöydän ulkonäköä voi muokata tarpeen mukaan.

Aputoiminnot

Tietokoneen helpompaan käytettävyyteen liittyvät toiminnot löytyvät Aputoiminnoista (aikaisemmin helppokäyttötoiminnot) Aputoiminnot voi avata suoraan näppäinkomennolla Windows-näppäin + U.

Aputoiminnot

Aputoiminnot

Näkö

- Hiiren osoitin
- Tekstin kohdistin
- Suurennuslasi
- Värisuodattimet
- Suuri kontrasti
- Lukija

Kuulo

- Ääni
- Tekstitys

Vuorovaikutus

- Puhe
- Näppäimistö
- Hiiri
- Silmäohjaus

Hiiren osoitin tai Tekstin kohdistin

Osoittimen kokoa ja väriä voidaan muuttaa.

Suurennuslasi

Suurennuslasi suurentaa näytön kohteita. Suurennuslasin voi määrittellä seuraamaan hiiren osoitinta.

Värisuodattimet ja Suuri kontrasti

Helpottaa värien ja valokuvien tai tekstin ja sovelluksien näkemistä. Hyperlinkit, valitun tekstin, painikkeiden tekstit ja taustan väri voi itse määrittellä

Lukija

Aktivoimalla ”Lukijan” näytöllä näkyvät tekstit ja näytön eri osien nimet luetaan ääneen (mm. ikkunoiden ja painikkeiden nimet). Kuultavat äänet voi itse valita. Kirjoittaessa Lukija lukee kirjaimien nimet ääneen.

Ääni

Äänen voimakkuus voidaan säätää, ääni-ilmoitus voidaan näyttää myös visuaalisesti.

Tekstitys

Liittyy sovelluksiin, jotka käyttävät sisäänrakennetun videon toistoalustaa (ei välttämättä toimi vielä suomen kielellä). Tekstityksen väri ja tyyli sekä koko ja tehosteet voi määrittellä. Käytä tekstitys toiminto toimii Power Point sovelluksessa.

Puhe

Sanele teksti mikrofoniin avulla esim. Word-sovellukseen. Word sisältää myös Lue Ääneen toiminto, sanan tai tekstin voi kuunnella.

Näppäimistö

Näyttönäppäimistö aktivoidaan täältä, hiirellä valitaan näyttönäppäimistöstä kirjaimet joko napsauttamalla tai osoittamalla näppäimiä. Standardinäppäimistön näppäimien toiston suodatus löytyy aputoiminnoista. Aktivoimalla ”näppäimien toiston suodatus” turhat toistuvat kirjaimet jäävät pois.

Hiiri

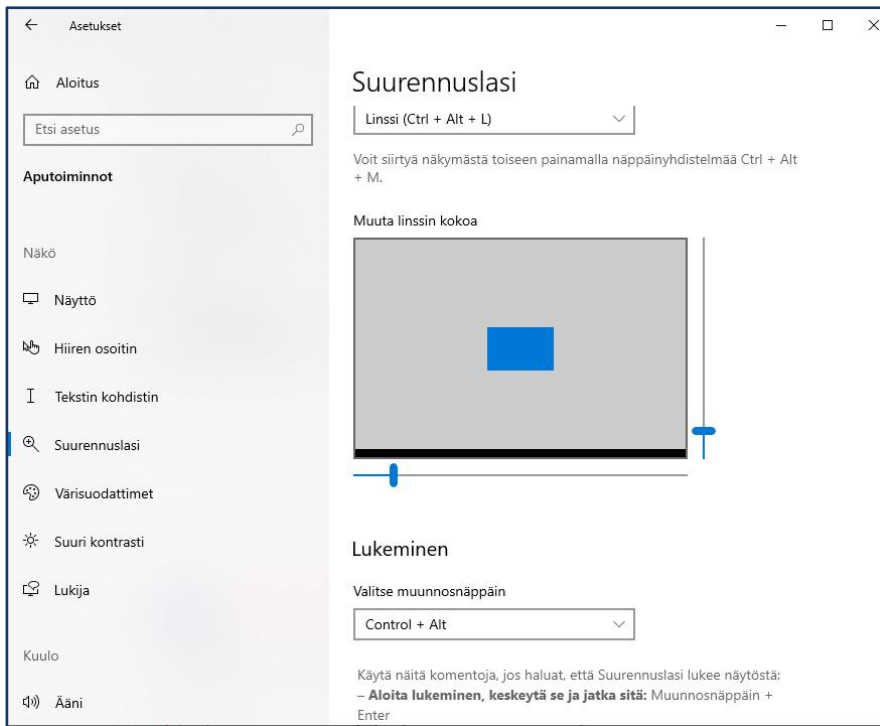
Käytä numeronäppäimistöä hiiren nuolen siirtämiseen. Hiiren liikkeen nopeus voi säätää (muuta muita hiiren asetuksia).

Silmäohjaus

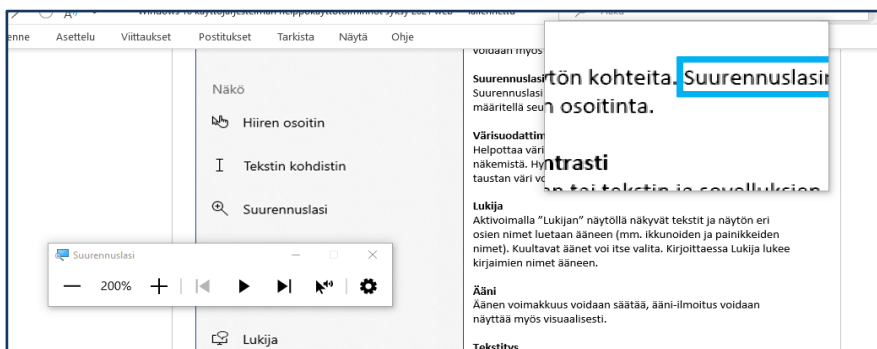
Tietokoneen ohjaaminen katseella vaatii erikoiskameran. Katseohjaus liitetään tietokoneeseen, ja laitteen kamerat seuraavat silmän liikettä.

Windows 10-silmäohjaus tukee tiettyjä Tobii- ja EyeTech silmäseurantalaitteita.

Suurennuslasi

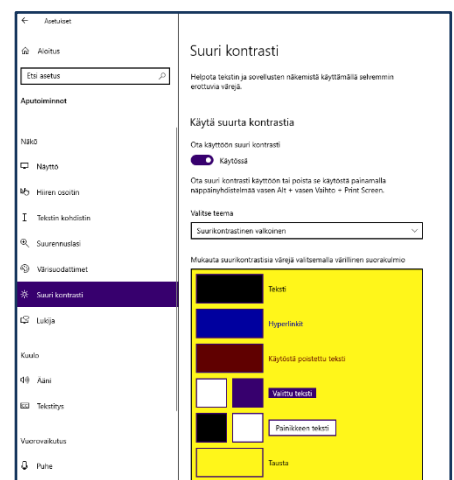
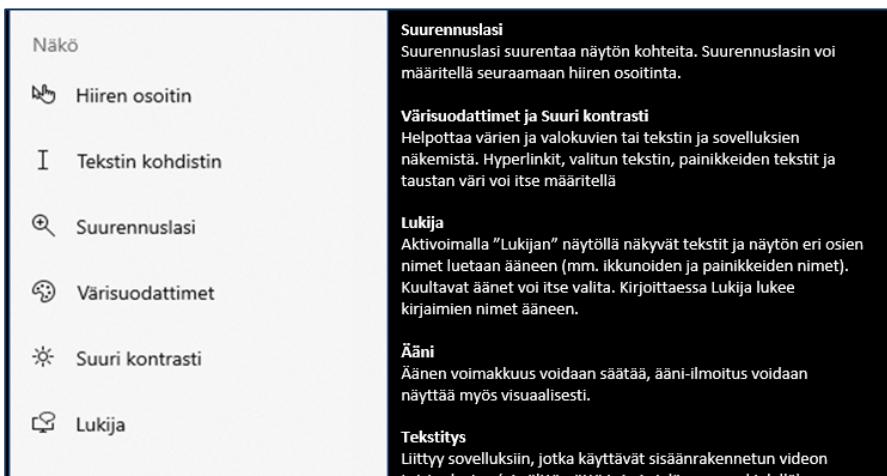

Suurennuslasi voi toimia koko näytön kokoisena tai erillisessä ikkunassa linssinä, joka seuraa hiiren osoitinta. Linssin kokoa voi määrittellä.

Jos haluaa, suurennuslasi lukee näyttöstä tekstiä, esimerkiksi hiiren osoittimen kohdalta. Äänen nopeus voi säätää.

Kontrasti

Suurikontrastisia teemoja on yhteensä neljä. Tekstin, hyperlinkit, valitun tekstin, painikkeiden tekstiä ja taustan väri voi itse määrittellä. Esimerkissä Suurkontrastinen valkoinen, tausta keltainen.

Puhe

Puheella kirjoittaminen onnistuu esim. Word ohjelman Sanelu komennolla, mutta puheentunnistus komennoille ei vielä suomeksi onnistu (esim. avaa tiedosto, tulosta). Piste, välilyönti onnistuu sanelemalla *dot* ja *space*. Puheen lisäasetukset sisältävät puheäänien asetuksia. Microsoft Heidi puhuu ääneen haluamasi tekstit, puhenopeus voi säätää. Mikäli puheääni ei toimi, tarkista kovaääniset, ja sen jälkeen äänipaketit. Äänipaketteja voi ilmaiseksi asentaa (esim. englantia, ruotsi)

Puhe

Helppoa laitteen käyttöä, jos ylettämässä tai riittävän voiman aikaansaamisessa on ongelmia.

Puhu kirjoittamisen sijaan

Sanelun avulla voit helpottaa tekstin syöttämistä.

Paina Windows-näppäintä **Windows** + H aloittaa sanelun. Valitse kosketusnäppäimistön mikrofonin **M** painike.

[Lisätietoja sanelusta](#)

Sanele tekstiä ja hallitse laitettasi vain äänikomennoilla

Ota puheentunnistus käyttöön

Ei käytössä

Puheentunnistus on käytettävissä vain seuraavilla kielillä: englantia (Yhdysvallat, Yhdistynyt kuningaskunta, Kanada, Intia ja Australia), ranska, saksa, japani, mandariinikiina (yksinkertaistettu kiina ja perinteinen kiina) ja espanja.

Paina Windows-näppäintä **Windows** + Ctrl + S ottaa puheentunnistuksen käyttöön tai poistaa sen käytöstä.

Äänet

Valitse puheääni

Microsoft Heidi

Puhenopeus

Kuuntele ääninäyte

Esikuuntele ääni

Äänien hallinta

+ Lisää ääniä

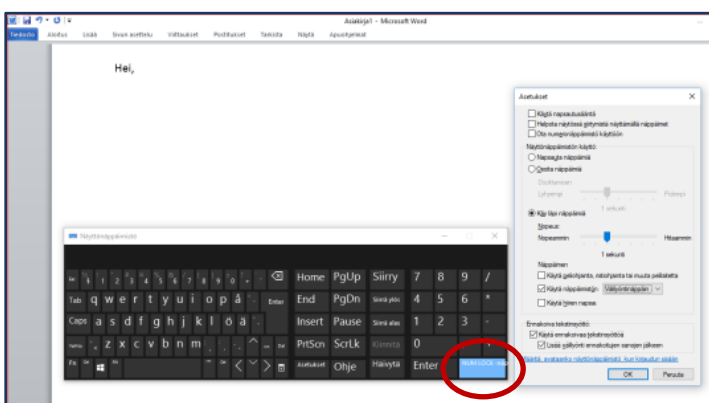
Asennetut äänipaketit

Valitse poistettava äänipaketti.

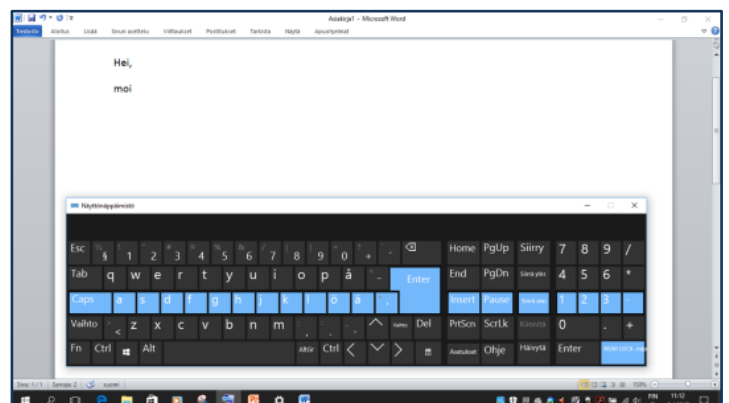
suomi 12 Mt

Näppäimistö

Tablettitilassa näyttönäppäimistö käytetään melkein aina. Kannettavalla tietokoneella näyttönäppäimistö voi olla aputoiminna päällä mutta pienennettynä tehtäväpalkissa, jolloin näyttönäppäimistön saa auki halutessaan. Näyttönäppäimistön oman asetusikkunan kautta määritellään, miten näppäimistöä käytetään (napsauttamalla, osoittamalla, jolloin klikkaus tapahtuu viiveellä tai käymällä läpi näppäimiä, eli askeltamalla) Näyttönäppäimistön käyttö hiirellä voi olla toinen tapa kirjoittaa, jolloin kaikki kirjaimet näkyvät näytöllä, eikä katseen tarvitse siirtyä jatkuvasti näppäimistön ja näytön välillä.

Näyttönäppäimistön omat asetukset

Näyttönäppäimistön askellus

Standardinäppäimistön näppäimien toiston suodatus löytyy helpokäyttötoiminnoista. Aktivoimalla "näppäimien toiston suodatus" turhat toistuvat kirjaimet jäävät pois. Alas jäävät näppäimet tarkoittaa, että näppäinyhdistelmien pikanäppäimiä valitaan yksi näppäin kerrallaan (esim. at-merkki: valitaan ensin *Alt Gr* näppäin ja sen jälkeen *numeronäppäin 2* mistä *@* merkki löytyy).

Nämä asetukset eivät vaikuta näyttönäppäimistön toimintaan.

Näppäimien toiston suodatus

Jätä huomiotta lyhyet tai toistuvat näppäilyt tai hidasta niiden toimintaa, ja muuta näppäimistön toistonopeutta

Käytössä

Ota käyttöön näppäimien toiston suodatus, kun oikeaa vaihtonäppäintä painetaan kahdeksan sekuntia

Käytössä

Anna äänimerkki näppäimiä painettaessa tai hyväksyttyäessä

Käytössä

Näytä Näppäimien toiston suodatus -kuvake tehtäväpalkissa

Käytössä

Ota hitaat näppäimet käyttöön

Ei käytössä

Ota käyttöön toistonäppäimet

Ei käytössä

Alas jäävät näppäimet

Paina pikanäppäimiä yksi näppäin kerrallaan

Käytössä

Ota käyttöön alas jäävät näppäimet, kun vaihtonäppäintä painetaan viisi kertaa

Käytössä

Lukitse vaihto-, Ctrl- ja Alt-näppäin, kun sitä painetaan kahdesti peräkkäin

Käytössä

Poista alas jäävät näppäimet käytöstä vapauttamalla Vaihto-, Ctrl- tai Alt-näppäin yhdessä jonkin muun näppäimen kanssa

Käytössä

Toista äänimerkki, kun Vaihto-, Ctrl- tai Alt-näppäin lukitaan tai vapautetaan

Käytössä

Näytä Alas jäävät näppäimet -kuvake tehtäväpalkissa

Käytössä

Ota hitaat näppäimet käyttöön

Käytössä

Kauanko näppäintä pidetään painettuna, jotta tietokone hyväksyy painalluksen?

1.0 sekuntia

Ota käyttöön toistonäppäimet

Käytössä

Kauanko tietokoneen täytyy odottaa, ennen kuin ensimmäinen toistuva näppäimen painallus hyväksytään?

0.3 sekuntia

Kauanko tietokoneen täytyy odottaa, ennen kuin peräkkäiset toistuvat näppäimien painallukset hyväksytään?

0.3 sekuntia

Näppäimistön asetukset

Hiiri

Hiiren osoitinta voidaan myös liikuttaa numeronäppäimistöä käyttäen. Erillisiä painikkeita voi liittää tablettiin tai tietokoneeseen painikesovittimen kautta, painikkeiden toiminta voi määritellä. Hiiren voisi näin painikkeella ohjata.

Hiiri

Helpota hiiren osoittimen näkemistä ja hallintaa.

Voit hallita hiirtä numeronäppäimistön avulla

Ottamalla hiirinäppäimet käyttöön voit käyttää numeronäppäimistöä hiiren osoittimen siirtämiseen

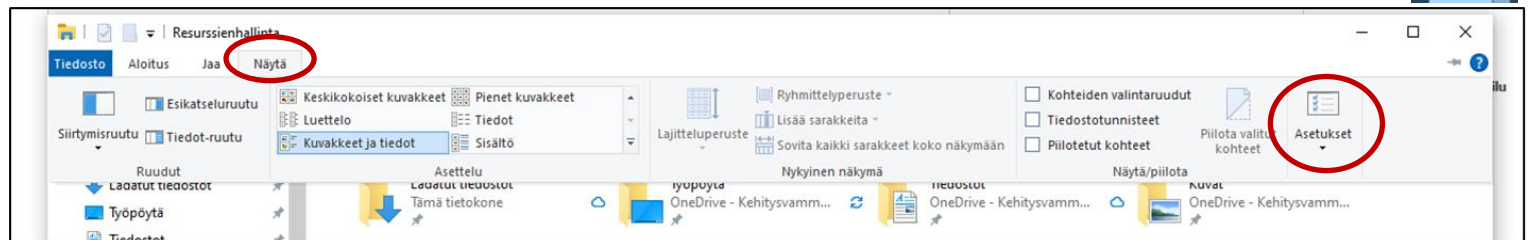
Ei käytössä

[Muuta muita hiiren asetuksia](#)

Työpöydällä olevien pikakuvakkeiden avaaminen yhdellä klikkauksella

Oletuksena ohjelmat näytöllä avautuvat klikkaamalla niiden kuvaketta kahdesti, tämä voidaan muuttaa niin että ohjelmat avautuvat yhdellä klikkauksella seuraavasti:

Avaa resurssinhallinta (keltainen kansio tai näppäinkomennolla Windows-painike + E)

Valitse Näytä välilehti ja avaa Asetukset.

Valitse Kansion asetuksista
Avaa kohde napsauttamalla (valitse osoittamalla)
Paina Käytä-painiketta.

Kansion asetukset

Yleiset Näytä Haku

Avaa Resurssinhallinta: Pikakäyttö

Selaa kansioita

Avaa kansiot samassa ikkunassa

Avaa kansiot erillisessä ikkunassa

Napsauta kohteita seuraavasti

Avaa kohde napsauttamalla (valitse osoittamalla)

Alleviivaa kuvakenimet selainasetusten mukaan

Alleviivaa kuvakenimet niitä osoitettaessa

Avaa kohde kaksoisnapsauttamalla (valitse napsauttamalla)

Tietosuoja

Näytä viimeksi käytetyt tiedostot pikakäytössä

Näytä usein käytetyt kansiot pikakäytössä

Tyhjennä Resurssinhallinnan historia Tyhjennä

Palauta oletusarvot

OK Peruuta Käytä